

Het Ravijn van Boerakker

Ten noorden van de A7 ligt bij de T-splitsing Hendrik de Haanweg en Schilligepad (Boerakker) een zich diep door het landschap kronkelend watertje.

Het vloeit vanaf het relatief hooggelegen gebied bij Tolbert - Leek , \pm 2 meter boven NAP, af naar het lager gelegen noordelijke gebied dat bijna 2 meter onder NAP ligt.

De beek is een zijtak van De Oude Riet, een zeearm die ooit vanuit de Lauwerszee tot aan Boerakker reikte.

Op onderstaande hoogtekaart zien we het reliëf van het gebied.

Linksonder ziet u het viaduct van de A7 bij Boerakker, het van linksonder naar rechtsboven kronkelende stroompje is het genoemde 'Ravijn'.

N.B. rood is relatief hoog gelegen, geelgroen is lager, blauw is nog lager t.o.v. NAP.

Geschiedenis en Archeologie

Op de hoogtekaart zien we op de randen van Drenthe insnijdingen en uitspoelingen die alles te maken hebben met hoe de waterstromen tijdens de laatste fase van de laatste ijstijd ons landschap hebben vormgegeven. Het afstromende water veroorzaakte brede erosiedalen waarin ook tegenwoordig nog dikwijls een stroompje of diepje kronkelt.

Tussen Boerakker en Tolbert ligt een stroomdalletje dat water in noordoostelijke richting afvoert. Dit dalletje, bekend als het "Ravijn van Boerakker", is opvallend smal en diep in vergelijking met de drie omringende 'stroomdalen' die op een iets uitgestrektere hoogtekaart zichtbaar zijn.

De verklaring voor de afwijkende vorm van het dalletje ligt in de aanwezigheid van een potkleilaag. De potklei in de bodem van het dalletje bemoeilijkt het wegspoelen van de bodem door het

afstromende water. Het resultaat is een diep ingesneden kronkelende geul. Zo ontstond een 'diepje' in de letterlijke zin van het woord. Een officiële naam heeft het diepje nooit gehad. Op oude topografische kaarten wordt het als Stroompje of Bruggen aangeduid.

Het diepje is een zijtak van de Oude Riet die ooit nabij Noordhorn in de kwelders uitstroomde. Het diepje nu wordt door lokaal kwelwater gevoed, en op diverse plaatsen borrelt het water uit de oever. De omgeving vormt nog altijd een bekoorlijk en besloten houtwallenlandschap dat in noordelijke richting afhelt richting het open landschap van de Tolberter petten.

Het duidelijke reliëf en de constante aanvoer van beekwater is ook de vroege mens niet ontgaan. Op de zandkoppen langs het ravijn en op de nabijgelegen Hoge Traan bij de Blinksloot zijn veel archeologische vondsten gedaan uit het Mesolithicum, het Laat-Neolithicum en de Bronstijd. Allemaal sporen van de eerste menselijke aanwezigheid in het Westerkwartier. De amateur-archeologen Geert Venema en Bernard Versloot hebben een indrukwekkende verzameling opgebouwd die op verzoek bij Geert Venema aan de Hendrik de Haanweg te bezichtigen valt. Ook in het depot van het NAD (*Noordelijk Archeologisch Depot*) in Nuis ligt veel materiaal.

De oudste vondsten betreffen vuursteenafslagen afkomstig uit de Tjongercultuur (10.000 v. Chr.). Rendierjagers zullen hier ooit hun kampement hebben opgeslagen. We spreken dan over 10.000 v. Chr. toen het diepje nog maar net gevormd was. Er zijn vondsten uit de Trechterbekercultuur (de Hunebedbouwers), de Klokbekercultuur en de Enkelgrafcultuur.

De verzamelde vondsten bestaan uit krabbers, bijen en pijlpunten en verkoolde hazelnootdoppen. Tijden graafwerkzaamheden t.b.v. tijdelijke woningbouw voor een asielzoekerscentrum kwamen vijftig haardkuilen tevoorschijn, allemaal sporen van de eerste mensen in het Westerkwartier. Maar, ook de Middeleeuwen zijn rijk vertegenwoordigd in de vorm van kogelpotscherven.

Het dalletje met zijn relatief hoog liggende oevers is, kortom, een archeologische schatkamer.

Ravijn gezien in oostelijke richting (boven) en westelijk richting (onder).

